

Temat 2

Zagrożenia miasta czasu pokoju i wojny.

(Stopnie alarmowe, procedury wprowadzania)

**Międzywojewódzki Ośrodek Szkolenia Obrony Cywilnej i Administracji w Białymstoku
Suwałki 25 października 2013 r.**

STOPNIE ALARMOWE

Zadania określone w katalogu stopni alarmowych są to działania porządkowo-ochronne realizowane w celu przeciwdziałania i minimalizacji skutków ataków terrorystycznych lub sabotażowych i polegają na skoordynowanym działaniu zarówno instytucji i organów krajowych, jak i państw-członków Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO).

Pierwszy stopień alarmowy - ALFA

Drugi stopień alarmowy - BRAVO

Trzeci stopień alarmowy - CHARLIE

Czwarty stopień alarmowy - DELTA

Pierwszy stopień alarmowy ALFA

Pierwszy stopień alarmowy ALFA ma zastosowanie w przypadku uzyskania informacji o możliwości wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym, którego rodzaj i zakres jest trudny do przewidzenia. Jego wprowadzenie ma charakter ogólnego ostrzeżenia, a okoliczności nie usprawiedliwiają uruchomienia przedsięwzięć zawartych w wyższych stopniach alarmowych. Wszystkie organy administracji publicznej i służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo powinny być w stanie wprowadzić i utrzymać przedsięwzięcia tego stanu alarmowego na czas nieograniczony.

Po wprowadzeniu pierwszego stopnia alarmowego należy wykonać w szczególności następujące zadania:

1) Na rzecz ochrony infrastruktury:

- a) informować podległy personel o konieczności zachowania wzmożonej czujności w stosunku do osób, zachowujących się w sposób wzbudzający podejrzenia,
- b) zapewnić dostępność w trybie alarmowym członków personelu niezbędnego do wzmocnienia ochrony obiektów,
- c) przeprowadzać wzmożone kontrole pojazdów oraz osób wchodzących na teren obiektów,
- d) ograniczyć w obrębie instytucji ruch pojazdów i osób do niezbędnego minimum,
- e) sprawdzać na zewnątrz i od wewnątrz budynki będące w stałym użyciu, pod względem podejrzanych zachowań osób oraz w poszukiwaniu podejrzanych przedmiotów,
- f) zamknąć i zabezpieczyć nie używane regularnie budynki i pomieszczenia sprawdzić działanie środków łączności funkcjonujących na potrzeby systemu kierowania,
- g) dokonać przeglądu wszystkich procedur, rozkazów, szczegółowych wymagań osobowych i logistycznych oraz zadań związanych z wprowadzeniem wyższych stopni alarmowych,
- h) sprawdzić działanie instalacji alarmowych oraz przepustowość dróg ewakuacji.

zadania realizowane po wprowadzeniu pierwszego stopnia alarmowego (cd.)

2) na rzecz ochrony ludności:

- a) prowadzić wzmożoną kontrolę miejsc dużych skupisk ludzkich, obiektów użyteczności publicznej oraz innych potencjalnych pozamilitarnych obiektów ataku, w celu wzmocnienia ochrony,
- b) informować odpowiednie służby w przypadku zauważenia: nieznanymi pojazdami na terenie instytucji publicznych lub innych ważnych obiektów, porzuconych paczek i bagaży lub w przypadku zaobserwowania jakichkolwiek innych oznak nietypowej działalności.

Drugi stopień alarmowy BRAVO

Drugi stopień alarmowy BRAVO ma zastosowanie w przypadku uzyskania informacji o możliwości wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym.

Stopień ten jest wprowadzany w przypadku zaistnienia zwiększonego i przewidywalnego zagrożenia działalnością terrorystyczną lub aktem sabotażu, jednakże konkretny cel ataku nie został zidentyfikowany. Wszystkie organy administracji publicznej i służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo powinny posiadać możliwość utrzymania tego stopnia do chwili ustąpienia zagrożenia, nie naruszając swoich zdolności do bieżącego działania.

Po wprowadzeniu drugiego stopnia alarmowego należy wykonać wszystkie zadania wymienione dla pierwszego stopnia alarmowego. Ponadto należy wykonać w szczególności następujące zadania:

1) Na rzecz ochrony infrastruktury:

- a) ostrzec personel o możliwych formach ataku,
- b) zapewnić dostępność w trybie alarmowym personelu wyznaczonego do wdrażania procedur działania na wypadek aktów terrorystycznych i sabotażowych,
- c) wzmocnić ochronę ważnych obiektów publicznych oraz sprawdzić systemy ochrony obiektów ochraniających przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne i wewnętrzne służby ochrony,
- d) wzmocnić kontrole wszystkich przesyłek pocztowych kierowanych do urzędu (instytucji),
- e) dokonać przeglądu stanu posiadanych zapasów materiałowych i sprzętu,
- f) poddać kontroli przy wejściu osoby wchodzące na teren obiektu oraz ich bagaże, paczki i inne pojemniki,
- g) zapewnić ochronę środków transportu służbowego poza terenem obiektu, wprowadzić kontrolę pojazdu przed wejściem do samochodu i jego uruchomieniem.

Zadań po wprowadzeniu II stopnia alarmowego (cd.)

2) Na rzecz ochrony ludności:

- a) wprowadzić nieregularne patrole do kontrolowania pojazdów, ludzi oraz budynków publicznych w rejonach zagrożonych,
- b) prowadzić akcję informacyjno-instruktażową dla społeczeństwa dotyczącą potencjalnego zagrożenia, jego skutków i sposobu postępowania.

Trzeci stopień CHARLIE

Trzeci stopień CHARLIE ma zastosowanie w przypadku jeżeli zaistniało konkretne zdarzenie, potwierdzające cel potencjalnego ataku terrorystycznego lub w przypadku uzyskania informacji o osobach (grupach) przygotowujących działania terrorystyczne lub sabotażowe, albo też wystąpiły zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym godzące w bezpieczeństwo innych państw i stwarzające potencjalne zagrożenie dla Polski. Utrzymywanie tego stopnia przez dłuższy czas może spowodować utrudnienia i będzie miało wpływ na funkcjonowanie służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa.

Po wprowadzeniu trzeciego stopnia alarmowego należy wykonać wszystkie zadania wymienione dla pierwszego i drugiego stopnia alarmowego.

Ponadto należy wykonać w szczególności następujące zadania:

1) na rzecz ochrony infrastruktury:

- a) wprowadzić dyżury dla osób funkcyjnych odpowiedzialnych za wprowadzanie procedur działania na wypadek aktów terroru lub sabotażu,
- b) ograniczyć do minimum liczbę miejsc ogólnodostępnych w obiekcie/rejonie obiektu,
- c) w uzasadnionych wypadkach wprowadzić ścisłą kontrolę osób i pojazdów przy wejściu/wjeździe na teren obiektów,
- d) wprowadzić scentralizowane parkowanie, w dużej odległości od najważniejszych obiektów,
- e) wydać broń i amunicję oraz środki ochrony osobistej uprawnionym osobom wyznaczonym do wykonywania zadań ochronnych,
- f) wzmocnić służbę ochronną oraz częstotliwość patrolowania obiektów,
- g) wprowadzić całodobowy nadzór miejsc podlegających ochronie.

Zadań po wprowadzeniu III stopnia alarmowego (cd.)

2) na rzecz ochrony ludności:

- a) wzmocnić ochronę organizowanych imprez masowych lub odwołać organizację imprez, jeżeli nie ma możliwości wzmocnienia ochrony lub wzmocnienie nie gwarantuje zapobieżenia aktowi terrorystycznemu dokonać przeglądu dostępnej bazy i środków medycznych pod kątem możliwości wykorzystania w przypadku ataku terrorystycznego lub sabotażowego,
- b) zaktualizować bazę danych o alternatywnych możliwościach zaopatrzenia w wodę zweryfikować dane o obiektach przeznaczonych dla potrzeb tymczasowego pobytu ludności,
- c) rozważyć i zdecydować o wdrożeniu dodatkowych przedsięwzięć właściwych dla rodzaju zagrożenia.

Czwarty stopień DELTA

Czwarty stopień DELTA wprowadza się w przypadku wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym, powodującego zagrożenie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej lub bezpieczeństwa innych państw i stwarzającego zagrożenie dla Polski, albo też wysokiego prawdopodobieństwa wystąpienia takich działań na terytorium RP.

Po wprowadzeniu czwartego stopnia alarmowego DELTA należy wykonać wszystkie zadania wymienione dla pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia alarmowego.

Ponadto należy wykonać w szczególności następujące zadania:

- 1) na rzecz ochrony infrastruktury:**
 - a) zabezpieczyć ciągłość pracy zespołów zarządzania kryzysowego (sztabów),**
 - b) przeprowadzić identyfikację wszystkich pojazdów znajdujących się już w rejonie obiektu,**
 - c) kontrolować wszystkie pojazdy wjeżdżające na teren obiektu i ich ładunek,**
 - d) wprowadzić pełną kontrolę dostępu do obiektu,**
 - e) kontrolować wszystkie wnoszone na teren obiektu walizki, torebki i paczki,**
 - f) przeprowadzać częste kontrole na zewnątrz budynku i na parkingach,**
 - g) ograniczyć liczbę podróży służbowych i wizyt osób nie zatrudnionych w obiekcie,**

Zadań po wprowadzeniu IV stopnia alarmowego (cd.)

2) na rzecz ochrony ludności:

- a) rozważyć i zdecydować o wprowadzeniu ograniczeń komunikacyjnych w rejonach zagrożonych,
- b) wprowadzić zakaz przeprowadzania imprez
- c) zapewnić zaplecze logistyczne oraz medyczno-sanitarne, odpowiednio do możliwego zagrożenia.

W przypadku wystąpienia zagrożenia atakiem na systemy teleinformatyczne

W przypadku wystąpienia zagrożenia atakiem na systemy teleinformatyczne organów administracji publicznej oraz systemy teleinformatyczne wchodzące w skład infrastruktury krytycznej, zwanym atakiem w cyberprzestrzeni RP (CRP) wprowadza się odpowiednie stopnie alarmowe:

- 1) pierwszy stopień alarmowy CRP (stopień ALFA-CRP);
- 2) drugi stopień alarmowy CRP (stopień BRAVO-CRP);
- 3) trzeci stopień alarmowy CRP (stopień CHARLIE-CRP);
- 4) czwarty stopień alarmowy CRP (stopień DELTA-CRP).

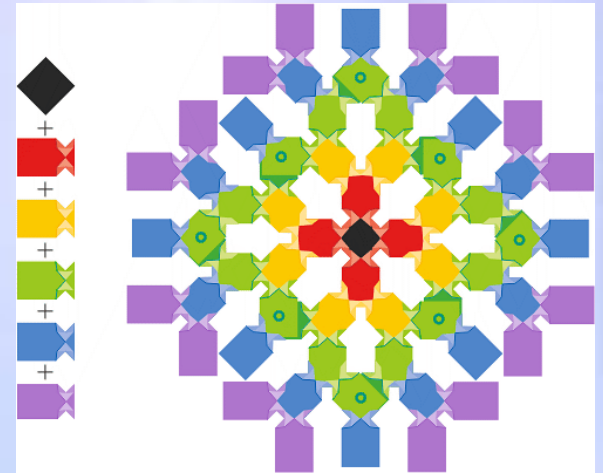
WYMIANA INFORMACJI PRZY WPROWADZANIU STOPNI ALARMOWYCH

Zarządzenie o wprowadzeniu stopnia alarmowego jest przekazywane w systemie całodobowo funkcjonujących centrów zarządzania kryzysowego.

Organy administracji publicznej nie posiadające centrum zarządzania kryzysowego wyznaczają osoby pełniące rolę punktów kontaktowych, do których jest przekazywane zarządzenie o wprowadzeniu stopnia alarmowego.

MODUŁY ZADANIOWE

Na podstawie Zarządzenia nr 74 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 października 2011 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego. Załącznik nr 5.

WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ I PROCEDUR SYSTEMU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO PIERWSZY STOPIEŃ ALARMOWY

MODUŁ ZADANIOWY NR 1

Treść zadania:

Przedsięwzięcia realizowane przez (nazwa jednostki samorządu terytorialnego) w ramach pierwszego stopnia alarmowego - ALFA

Główny wykonawca zadania: (np. starosta, wójt, prezydent miasta)

I. CEL MODUŁU ZADANIOWEGO

Przygotowanie *do przeciwdziałania i minimalizowania skutków ataków terrorystycznych lub sabotażowych, których rodzaj i zakres są trudne do przewidzenia.*

Wprowadzone regulacje mają na celu zapewnienie bezpiecznego i ciągłego funkcjonowania Urzędu oraz bezpieczeństwa osób w nim przebywających.

Wprowadzenie I stopnia alarmowego - ALFA ma charakter ogólnego ostrzeżenia, a okoliczności nie usprawiedliwiają uruchomienia przedsięwzięć zawartych w wyższych stopniach alarmowych.

Wszystkie organy administracji publicznej i służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo powinny być w stanie wprowadzić i utrzymywać przedsięwzięcia tego stanu alarmowego na czas nieograniczony.

II. WARUNKI OPERACYJNE REALIZACJI ZADANIA

1. Utrudnienia związane z przerwami w dostawach energii elektrycznej, łączności, komunalne, komunikacyjne,
2. Zakłócenia w przepływie informacji (np. pomiędzy wykonawcami poszczególnych zadań).
3. *Absencja pracowników instytucji (np. urlopy, zachorowania).*
4. *Zwiększona liczba klientów (petentów).*
5. Akcje protestacyjne.
6. *Zaburzenia w funkcjonowaniu firm usługowych, współpracujących.*
7. Zaniepokojenie wśród pracowników. Przekazywanie i powielanie nieprawdziwych informacji.
8. *Możliwy chaos organizacyjny (np. wzrost liczby fałszywych alarmów, blokada ciągów komunikacyjnych czy „szum medialny”).*
9. *Umieszczenie różnych urzędzeń, sprzętu, pojazdów wokół Urzędu, budynków będących potencjalnym źródłem ataków terrorystycznych lub sabotażowych.*
10. *Zablokowanie linii telefonicznych przez obywateli i media (dążenie do pozyskania dodatkowych informacji).*
11. *Inne – których na obecnym etapie nie można zdefiniować.*

III. PRZEDSIĘWZIĘCIA DO WYKONANIA W RAMACH MODUŁU ZADANIOWEGO

Po wprowadzeniu pierwszego stopnia alarmowego - ALFA należy niezwłocznie wykonać następujące zadania:

Lp.	Zadanie	Czynności w ramach zadania oraz sposób realizacji	Wykonawca	Sposób dokumentowania podjętych działań	Uwagi i/lub dokument stanowiący podstawę realizacji lub dokument związany
PRZEDSIĘWZIĘCIA NA RZECZ OCHRONY INFRASTRUKTURY					
PRZEDSIĘWZIĘCIA NA RZECZ OCHRONY LUDNOŚCI					

IV. ORGANIZACJA KIEROWANIA/DOWODZENIA

- 1. Zadania po wprowadzeniu I stopnia alarmowego – ALFA, (starosta, prezydent, wójt, burmistrz) realizuje poprzez ww. wykonawców.**
- 2. Wprowadzenie któregokolwiek ze stopni alarmowych wiąże się z zwołaniem posiedzenia właściwego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (MZZK).**
- 3. Wszelkie kwestie związane z odpowiedzialnością, upoważnieniem do podejmowania decyzji, organizacją pracy i przekazywaniem informacji ujęte są w Planach Zarządzania Kryzysowego.**

V. POTRZEBY W PRZYPADKU PRZEDŁUŻAJĄCYCH SIĘ DZIAŁAŃ

W przypadku przedłużania się okresu, na który wprowadzono – I stopień alarmowy ALFA nie przewiduje się potrzeb odnośnie wsparcia prowadzonych działań.

VI. BUDŻET ZADANIA

Realizacja w ramach budżetu własnego.

VII. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ

- 1) zarządzenie nr 74 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 października 2011 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego wraz załącznikiem nr 5 i 6;
- 2) ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (2012 Dz. U, poz. 461.);
- 4) ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. Nr 113, poz. 985, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 156, poz. 1301, z późn. zm.);
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie ogólnych zasad wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony (Dz. U. Nr 16, poz. 152);
- 8) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 152, poz. 1599, z późn. zm.);
- 9) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa (Dz. U. Nr 219, poz. 2218);
- 10) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. Nr 98, poz. 978);
- 11) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. Nr 180, poz. 1855);
- 12) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. Nr 16, poz. 150, z późn. zm.);
- 13) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa oraz ich szczególnej ochrony (Dz. U. Nr 116, poz. 1090);
- 14) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie militaryzacji jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności lub bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 210, poz. 1612);
- 15) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dz. U. Nr 203, poz. 2081, z późn. zm.);

VII. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ (cd.)

- 16) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2005 r. w sprawie zasad zwalniania przez pracodawców z obowiązku świadczenia pacy osób powołanych do służby w obronie cywilnej w związku ze zwalczaniem klęsk żywiołowych, katastrof i zagrożeń środowiska (Dz. U. Nr 60, poz. 518);
 - 17) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie zawiadamiania wojskowych komendantów uzupełnień o osobach podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej oraz wydawania przez pracodawców, szkoły i inne jednostki organizacyjne zaświadczeń w sprawach powszechnego obowiązku obrony (Dz. U. Nr 145, poz. 1539, z późn. zm.);
 - 18) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850);
 - 19) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz. U. Nr 91, poz. 421)
 - 20) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad udziału pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwaniu (Dz. U. Nr 41, poz. 347);
 - 21) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad użycia oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w czasie stanu wyjątkowego (Dz. U. Nr 89 poz. 821);
 - 22) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie określenia organów administracji rządowej, które utworzą centra zarządzania kryzysowego oraz sposobu ich funkcjonowania (Dz. U. Nr 226, poz. 1810);
 - 23) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie organizacji i trybu działania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (Dz. U. Nr 128, poz. 821);
 - 24) zarządzenie Nr 86 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie organizacji i trybu pracy Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (M.P. Nr 61, poz. 538);
- Własne akty normatywne dotyczące zarządzania kryzysowego mające (lub mogące mieć) wpływ na funkcjonowanie podczas wprowadzania stopni alarmowych. (np. statut, regulamin, SWO, SWA, PZZK)

Dziękuję za uwagę

mgr Stanisław Wandałowicz